

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ КИЇВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

18.10.2016

№ 31-рк

м. Київ

Державний заклад "Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління"

вул. Митрополита Василя Липківського, 35,
корп. 2
м. Київ, 03035

Про запобігання порушення законодавства про захист економічної конкуренції (у порядку статті 14 Закону України "Про Антимонопольний комітет України")

Київським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) на підставі розпорядження Антимонопольного комітету України від 26.10.2015 № 36-РП "Про припинення Київського міського територіального відділення Антимонопольного комітету України" та на виконання доручення Антимонопольного комітету України від 21.08.2015 № 13-01/649 (вх. від 25.08.2015 № 03-13/2017 (дор)) проведено дослідження умов меморандумів про співпрацю, укладених виконавчим органом Київської міської ради (Київською міською державною адміністрацією) (далі – КМДА) з Асоціацією "СТОЛИЦЯ ГРУП", зокрема, Меморандум від 05.06.2014 № 10 про співпрацю у сфері реалізації екологічної політики на міжсекторальному та регіональному рівні (далі – Меморандум № 10), третьою стороною якого виступив Державний заклад "Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління", ідентифікаційний код 19491035 (далі – Академія).

За результатами проведеного дослідження Відділенням в умовах Меморандуму № 10 виявлені положення, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, зокрема надавати окремим суб'єктам господарювання або групам суб'єктів господарювання переваги, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до обмеження, усунення конкуренції на ринку.

Так, Відділенням було встановлено наступне.

Меморандум № 10 укладений для розвитку діяльності, яка стосується реалізації охорони довкілля, раціонального природокористування та екологічної безпеки.

Відповідно до статей 2 та 3 Меморандуму № 10, Учасники (КМДА, Асоціація

"СТОЛИЦЯ ГРУП" та Академія) створюють Спільний комітет для обміну інформацією щодо основних напрямів діяльності, зокрема:

- моніторингу стану навколишнього природного середовища в м. Києві, зокрема з використанням прикладних наукових досліджень;
- проведення науково-технічних конференцій і семінарів, тематичних лекторіїв, тренінгів, організації виставок, видання та розповсюдження поліграфічної продукції з екологічної тематики, створення спеціалізованих веб-сайтів та проведення інших заходів щодо пропаганди охорони навколишнього природного середовища;
- раціонального використання водних ресурсів, забезпечення киян альтернативним джерелом якісної питної води через відновлення роботи 45 бюветів, що перебувають у комунальній власності територіальної громади;
- зменшення негативного впливу процесів урбанізації на навколишнє природне середовище, припинення руйнування навколишнього природного середовища в межах міста Києва, підвищення показників озеленення та територій зелених насаджень загального користування;
- стимулювання розвитку екологічного підприємництва, зокрема виробництва продукції, виконання робіт і надання послуг природоохоронного призначення, включаючи сприяння в роботі акредитованих лабораторій з контролю за станом довкілля та якістю продуктів харчування;
- підвищення енерго- та ресурсозбереження в багатоквартирних будинках тощо.

Відповідно до частини 2.2 статті 2 Меморандуму № 10, **члени Спільного комітету обмінюються інформацією та думками**, в тому числі на регулярній основі, зокрема **щодо визначення конкретних напрямків діяльності, їх учасників та потенційних інвесторів (інвестором може виступати Асоціація, її учасники, інші суб'єкти)** та джерел фінансування заходів, спрямованих на виконання його умов, зокрема й через Київський міський фонд охорони навколишнього природного середовища, Державний фонд охорони навколишнього природного середовища.

Правові, економічні та соціальні умови інвестиційної діяльності на території України визначає Закон України "Про інвестиційну діяльність".

Відповідно до частини третьої статті 2 Закону України "Про інвестиційну діяльність" інвестиційна діяльність забезпечується шляхом реалізації інвестиційних проєктів і проведення операцій з корпоративними правами та іншими видами майнових та інтелектуальних цінностей.

Відповідно до статті 16 Закону України "Про інвестиційну діяльність" органи місцевого самоврядування у межах своїх повноважень здійснюють регулювання інвестиційної діяльності на своїй території, в тому числі шляхом погодження питань про створення виробничих та соціальних об'єктів, використання природних ресурсів суб'єктами інвестиційної діяльності.

Рішенням Київської міської ради від 24.05.2007 № 528/1189 затверджено Положення про порядок проведення інвестиційних конкурсів для будівництва, реконструкції, реставрації тощо об'єктів житлового та нежитлового призначення, незавершеного будівництва, інженерно-транспортної інфраструктури міста Києва (далі – Положення).

Згідно з пунктом 1.3. Положення, **визначення** юридичної чи фізичної особи, яка забезпечить найкращі умови здійснення інвестиційної діяльності по будівництву, реконструкції, реставрації тощо об'єктів житлового та нежитлового призначення, у тому числі соціальної інфраструктури міста, об'єктів незавершеного будівництва, станцій метрополітену, підземних переходів, автошляхів, площ та інших об'єктів

здійснюється на конкурсних засадах.

Таким чином, надання членам Спільного комітету повноважень на визначення потенційних інвесторів для фінансування заходів, передбачених умовами Меморандуму № 10 суперечить Закону України "Про інвестиційну діяльність" та зазначеному Положенню.

Крім того, надання членам Спільного комітету таких повноважень без проведення конкурсу, може мати негативний вплив на конкуренцію, зокрема призвести до усунення конкуренції на відповідному ринку.

Відповідно до частини першої статті 15 Закону України "Про захист економічної конкуренції" антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

Слід зазначити, бюветні комплекси (46 одиниць) перебувають в господарському віданні Спеціалізованого водогосподарського комунального підприємства виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) "Київводфонд" (далі – СВКП "Київводфонд").

СВКП "Київводфонд" здійснює утримання бюветних комплексів за рахунок коштів місцевого бюджету, що є однією із складових бюджетної системи України. Зазначена інформація підтверджується наступним.

В державному офіційному друкованому виданні з питань державних закупівель "Вісник державних закупівель" від 23.12.2013 № 101 (844) СВКП "Київводфонд" було опубліковано оголошення № 217465 про проведення процедури закупівлі послуг з ремонтування та технічного обслуговування машин і устаткування спеціальної призначеності (монтаж, технічне обслуговування і ремонт обладнання очистки води (фільтрів) бюветних комплексів) (далі – Процедура закупівлі).

За результатами проведення Процедури закупівлі, СВКП "Київводфонд", було укладено договір про закупівлю послуг за державні кошти від 31.03.2014 № 1/03-2014 на загальну суму 2 792 453, 00 грн.

Тобто, визначення суб'єктів господарювання, які будуть здійснювати обслуговування (ремонт, відновлення) бюветних комплексів здійснюється на конкурсній основі.

Послуги з озеленення та благоустрою зелених зон міста Києва здійснює Київське комунальне об'єднання зеленого будівництва та експлуатації зелених насаджень "Київзеленбуд" (далі – ККО "Київзеленбуд").

Відповідно до інформації, розміщеної на офіційній веб-сторінці (<http://kievzelenbud.com/>), ККО "Київзеленбуд" об'єднує десять районних комунальних підприємств по утриманню зелених насаджень, міську станцію захисту зелених насаджень, три лісопаркові господарства, міський декоративний розсадник "Теремки". На балансі підприємства знаходиться 111 парків загальною площею 2,7 тис. га, 457 скверів площею понад 420 га, 59 бульварів площею до 200 га, а також 32,6 тис. га лісопаркового господарства, на території яких знаходиться 37 зон відпочинку.

З метою утримання зелених насаджень, озеленення території міста Києва ККО "Київзеленбуд" та інші підприємства, які входять до сфери впливу

ККО "Київзеленбуд", зокрема, районні комунальні підприємства по утриманню зелених насаджень, проводять конкурсні процедури закупівлі відповідно до Закону України "Про здійснення державних закупівель".

Відповідно до підпункту 41 пункту 3 "Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів щодо ефективного використання енергетичних ресурсів та енергозбереження", затвердженого постановою Кабінету Міністрів від 17.10.2011 № 1056 (далі – Порядок) підвищення енерго- та ресурсозбереження зокрема, для квартир у багатоквартирних житлових будинках, здійснюється шляхом стимулювання населення до впровадження енергоефективних заходів та відшкодування частини суми кредитів, залучених на придбання, радіаторів водяної системи опалення, регуляторів температури повітря (в тому числі автоматичних) та відповідного додаткового обладнання і матеріалів до них; вузлів обліку води (гарячої, холодної) та теплової енергії, зокрема засобів вимірювальної техніки (приладів обліку, лічильників) та відповідного додаткового обладнання і матеріалів до них; багатозонних (багатотарифних) приладів обліку електричної енергії (лічильників активної електричної енергії) та відповідного додаткового обладнання і матеріалів до них; світлопрозорих конструкцій з енергозберігаючим склом (крім однокамерних), у тому числі вікон та балконних дверей, та відповідного додаткового обладнання і матеріалів до них.

Фінансування заходів передбачених Порядком, здійснюється за рахунок коштів загального фонду державного бюджету та за рахунок коштів, передбачених у спеціальному фонді державного бюджету, що отримані від Європейського Союзу в рамках виконання Угоди про фінансування програми "Підтримка виконання Енергетичної стратегії України в галузі енергоефективності та відновлювальних джерел енергії".

Враховуючи зазначене, укладання КМДА Меморандуму № 10, умовами якого є створення Спільного комітету, до функцій якого включено обмін інформацією, в тому числі на регулярній основі, зокрема щодо визначення конкретних напрямків діяльності, їх учасників та потенційних інвесторів (інвестором може виступати Асоціація, її учасники, інші суб'єкти), джерел фінансування заходів, підвищення енерго- та ресурсозбереження для квартир у багатоквартирних житлових будинках, озеленення території м. Києва, відновлення бюветних комплексів, в той час, як зазначені функції вже покладені на відповідних суб'єктів, або порядок виконання яких регламентований нормативно-правовими актами, може мати негативний вплив на конкуренцію та призвести до отримання певними суб'єктами господарювання (членами Асоціації) неправомірних переваг у конкуренції.

Таким чином, дії виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) у вигляді укладання Меморандуму № 10, яким, зокрема, передбачено надання повноважень членам Спільного комітету визначати потенційних інвесторів для фінансування заходів не на умовах, які зазначені в Законі України "Про інвестиційну діяльність" та Положенні про порядок проведення інвестиційних конкурсів для будівництва, реконструкції, реставрації тощо об'єктів житлового та нежитлового призначення, незавершеного будівництва, інженерно-транспортної інфраструктури міста Києва, яке затверджено Рішенням Київської міської ради від 24.05.2007 № 528/1189, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України "Про захист економічної конкуренції" у вигляді антиконкурентних дій органу влади, що полягають у наданні окремим суб'єктам господарювання або групам суб'єктів господарювання переваг, які ставлять їх у

привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до усунення конкуренції на ринку.

З метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції та усунення причин виникнення таких порушень, на підставі статті 46 Закону України "Про захист економічної конкуренції", керуючись статтею 14 Закону України "Про Антимонопольний комітет України", адміністративна колегія Відділення надала КМДА обов'язкові для розгляду рекомендації від 16.06.2016 № 20-рк, зокрема, вжити заходів, спрямованих на усунення причин виникнення в діях органу влади, що полягають у підписанні Меморандуму № 10 про співпрацю у сфері реалізації екологічної політики на міжсекторальному та регіональному рівні, третьою стороною якого виступила Академія, умовами якого передбачено надання повноважень членам Спільного комітету визначати потенційних інвесторів для фінансування заходів не на умовах, які зазначені в Законі України "Про інвестиційну діяльність" та Положенні про порядок проведення інвестиційних конкурсів для будівництва, реконструкції, реставрації тощо об'єктів житлового та нежитлового призначення, незавершеного будівництва, інженерно-транспортної інфраструктури міста Києва, яке затверджено Рішенням Київської міської ради від 24.05.2007 № 528/1189, ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України "Про захист економічної конкуренції" у вигляді антиконкурентних дій органу влади, що полягають у наданні окремим суб'єктам господарювання або групам суб'єктів господарювання переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до усунення конкуренції на ринку.

Листом від 04.10.2016 № 006-2003 (вх. від 11.10.2016 № 01-05-2650) КМДА повідомила, що Спільний комітет між КМДА, Асоціацією "СТОЛИЦЯ ГРУП" та Академією на виконання Меморандуму № 10 не створювався та кошти на реалізацію заходів Меморандуму № 10 не виділялися.

Водночас, на думку Відділення, не виділення коштів на реалізацію умов Меморандуму № 10 не може беззаперечно свідчити про не виконання умов Меморандуму № 10 та гарантувати не вчинення в майбутньому, в тому числі КМДА порушення законодавства про захист економічної конкуренції, у вигляді надання окремим суб'єктам господарювання або групам суб'єктів господарювання переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до усунення конкуренції на ринку.

Оскільки, однією зі сторін Меморандуму № 10 є Академія, будь-які дії Академії, направлені на виконання умов Меморандуму № 10, будуть мати негативний вплив на конкуренцію, за таких обставин дії Академії можуть бути кваліфіковані як такі, що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що є підставою для початку розгляду справи та притягнення Академії до відповідальності, передбаченої законодавством про захист економічної конкуренції.

З метою запобігання вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції, керуючись частиною шостою статті 14 Закону України "Про Антимонопольний комітет України" адміністративна колегія Київського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає обов'язкові для розгляду такі

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Державному закладу "Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління" (ідентифікаційний код 19491035) утриматись від дій, направлених на виконання умов Меморандуму від 05.06.2014 № 10 про співпрацю у сфері реалізації екологічної політики на між секторальному та регіональному рівні, що можуть призвести до порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Рекомендації адміністративної колегії Київського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України є **обов'язковими для розгляду** особами, яким вони надані.

Про результати розгляду цих рекомендацій необхідно повідомити Київське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України у **десятиденний строк з дня отримання рекомендацій.**

Голова адміністративної колегії –
Голова Відділення

О. Хмельницький